

Annex – Fets destacats postpandèmia en l'àmbit cultural

Autoria: Lluïsa Guàrdia, responsable de relacions institucionals al PEMB i referent de la missió de 'Vitalitat cultural' del Compromís Metropolità 2030.

Data: 27/05/2024

Resum:

A continuació, per tal de complementar l'article [Quin lloc ocupa la cultura en la nostra societat?](#) de **Lluïsa Guàrdia**, responsable de relacions institucionals al PEMB i referent de la missió de 'Vitalitat cultural' del [Compromís Metropolità 2030](#), s'amplia informació al voltant dels diversos fets destacats esmentats en el text que han tingut lloc en l'àmbit de la cultura posteriorment a la crisi sanitària i econòmica derivada de la covid19.

El govern d'Espanya crea un Ministeri (només) de cultura

El govern d'Espanya ha creat un Ministeri dedicat només a cultura, amb un secretari d'Estat i una direcció de Drets Culturals.

El Ministeri vol fer front a **cinc grans reptes**:

- L'**impacte de la IA** en els drets d'autor.
- La **multiculturalitat** a tot el territori espanyol, posant èmfasi en la preservació de totes les llengües minoritàries, com ara el català.
- La **internacionalització de projectes i equipaments** culturals públics i privats.
- La **precarietat laboral** de les persones que treballen al sector cultural.
- L'**emergència climàtica** reduint la petjada ecològica en les produccions culturals i impulsant un canvi cultural en la manera com ens relacionem amb l'entorn.

I ho farà a través dels drets culturals, que posen el focus en les persones des d'una triple vessant: **el dret a la creació, el dret a l'accés i el dret a la participació**.

Elaboració de la Llei de Drets Culturals

El Departament de Cultura de la Generalitat, amb el suport del Departament d'Acció Exterior i Govern Obert, ha realitzat un [procés participatiu](#) que ha permès elaborar l'[avantprojecte de Llei de Drets Culturals](#) que es presentarà a aprovació del Parlament.

L'avantprojecte concreta els drets culturals que es reconeixen a totes les persones que viuen i treballen a Catalunya **i les obligacions dels poders públics** i la resta d'integrants del sistema cultural de Catalunya per tal de garantir-los.

El text reconeix els següents drets:

- El **dret a la identitat cultural** com la lliure elecció i identificació amb una o diverses expressions culturals.
- El **dret d'accés a la cultura** que garanteix el dret a accedir lliurement i en condicions d'igualtat a la cultura.
- El **dret a participar** lliurement de la vida cultural, que implica no només no ser discriminat, sinó també el dret a participar en sistemes de governança i a contribuir al disseny de polítiques públiques culturals.
- El **dret a l'expressió, creació i difusió cultural**, lliure i sense censura.
- El **dret a l'educació i la formació artística** com a part de l'educació reglada obligatòria que permeti desenvolupar les habilitats creatives pròpies.
- Els **drets laborals i econòmics** de les persones que treballen al sector cultural de Catalunya, amb la voluntat de millorar-ne les condicions que, sovint, són precàries.

En aquest sentit, també ha estat significativa la presentació de resultats, el juliol del 2023, de l'[Enquesta de Drets Culturals de Barcelona](#), elaborada per l'[Observatori de Dades Culturals de l'Ajuntament de Barcelona](#), que posa el focus en la reducció de les desigualtats socials a través de la cultura, punt en que coincideix amb els objectius centrals del [Compromís Metropolità 2030](#).

Les principals conclusions de l'informe de resultats són:

- **L'accés a la cultura és més difícil en barris de renda baixa**, però això no implica que no hi tinguin interès.
- **L'entorn familiar condiciona l'activitat cultural** de les persones i l'exercici dels seus drets culturals.
- S'evidencia la **importància de la identitat de gènere i l'origen (migratori) en la vida cultural** de les persones.

La Generalitat destina a cultura l'1,7 % del pressupost total

La Generalitat assigna a cultura l'1,7 % del pressupost total del 2024, un percentatge que s'apropa molt al llargament reclamat 2 %.

La dotació econòmica de 566 milions d'euros se centrarà en quatre grans eixos:

- **Posar la cultura al mateix nivell que sanitat, educació i drets socials**, assegurant que absolutament tothom hi té accés.
- **Garantir aquests drets i el seu finançament** en el camí cap al 2 % del pressupost.
- **Assegurar el present i el futur del català**, juntament amb l'occità, l'aranès i la llengua de signes catalana.
- **Convertir la indústria audiovisual en un motor econòmic** i cultural important a Catalunya.

També es destinarà a impulsar grans projectes culturals com són La Foneria, La Casa de les Lletres i el Catalunya Media City que s'ubicarà a les Tres Xemeneies de Sant Adrià del Besòs.

La metròpoli acull grans esdeveniments culturals internacionals

Manifesta i prova pilot sobre governança metropolitana

De setembre a novembre de 2024, se celebrarà a la metròpoli la Biennial d'Art Nòmada Manifesta15 que pretén explorar models alternatius per **descentralitzar la cultura fomentant la col·laboració entre ciutats metropolitanes**.

En el marc de Manifesta15 i de la Capital Europea de la Democràcia, el PEMB i l'Ajuntament de Barcelona han impulsat la creació de l'Assemblea Metropolitana Manifesta, integrada per 60 persones que, en representació dels 12 municipis que van donar suport a la candidatura de Manifesta, debatran **com, a través de la cultura i les polítiques culturals, es pot contribuir a la transició ecosocial**.

Aquesta prova pilot està alineada amb les missions de 'Vitalitat cultural' i 'Emergència ambiental i climàtica', així com amb les mesures de governança contemplades al Compromís Metropolità 2030, amb els objectius de Barcelona Capital Europea de la Democràcia i també respon al punt 3 de la proposta de Llei de Drets Culturals: el **dret a participar**.

Elecció de Barcelona com a seu de MONDIACULT 2025

El 2025, Barcelona serà la seu de **MONDIACULT**, el fòrum internacional sobre Polítiques Culturals i Desenvolupament Sostenible que reunirà els ministres de cultura dels estats membres de la UNESCO, per definir l'agenda mundial de la cultura i presentar **el primer informe mundial sobre l'estat de la cultura**.

El tema central d'aquesta trobada serà l'impacte que té la IA en la cultura (creació i defensa dels drets de propietat intel·lectual) que coincideix amb el punt 1 dels reptes a afrontar per part del Ministeri de Cultura: 'L'impacte de la IA en els drets d'autor'.

La celebració de MONDIACULT a Barcelona contribueix a **situar les polítiques culturals en un lloc preferent**, a la **projecció exterior de Barcelona** i al **reconeixement del català**, que s'ha proposat com a llengua oficial de la cimera. Un altre dels objectius del govern de cara a Mondiacult és **la inclusió de la cultura com un dels ODS**, ja que augmenta la mirada crítica sobre el nostre entorn per fer-lo més sostenible.